

КЪМР-ни Парламентинде

Жер-жерли самоуправленин ишини къыйматлылыгын кетюрюрге

КЪМР-ни Парламентини Президиуму кезулю жыйынуу болганды. Аны Чеченланы Амур бардырганды. Депутат бек алы жер-жерли самоуправленин ишини къыйматлылыгын кетюрюрге, экономика айыгъуунын проблемалары жаны бла комитетин председатели Хазратлы Бердовну докладна тынгылашты.

Ол белгилегенге кере, 2009 жылда 1-чи январдан бери «Россей Федерацияда жер-жерли самоуправленин кырууна битеулю жорукларыны ошондон» 131-ФЗ номерли Федеральный закон кичине киргенди. Андан бери кезуле КЪМР-ни Парламентини бла Правительствоу су муниципальный кырууларыны башчылары реформаны жашауда бардыруу хазырлануу жаны бла иги кесек иш бардырганды. Ол ишин юсю бла кыруулан парламент комисси Бахсан, Чегем, Черек, Золсок эм Проходна муниципальный районнаы 14 эл муниципальный кырууларында болганды. Алада ишленгенге право, кыруу эм методика болушукла берилгенди.

Докладчы белгилегенге кере, арт кезуле муниципальный кырууларда иги жанына торленуле болганды.

Ахыры 2-чи беттеди.

КЪМР-ни Правительствода

Саулыкълу жашау этиюну амалларын кенг жаяргъа

КЪМР-ни Правительствоу кезулю жыйынуу муниципалдык Чегемде атыруула муниципалдык бийликтеги бир минут сагъуу туруп эскергенде болганды. Аны премьер-министр Александр Меркулов бардырганды.

Кенеште 20-гъа жуук республика закону бла правительствоу бегини проектери къабил керюгенде биринчиден, «2011-2015 жылда КЪМР-де саулыкълу жашау этиюну амалларын кенг жайынуу ошондон республикалы программа оозогенди. Саулык сакълау министр Фатима Амшожова айтканга кере, программа толтурууа 15,4 миллион сом керекди, ача, беш жашауа колешини, алай къоратылыкъды.

Жыйылууда Къабарты-Малкъары Жамуат палатасы аппараты кырууланганы да белгили болганды. КЪМР-ни жаш пеленю эм жамуат организациаланы ишлери жаны бла министри Борис Паштов билдиргенге кере, анда 28 адам ишлеркиди.

«2025 жылгъа дерин Север-Кавказ федеральный округу экономикасын эм социальный сферасын айыгъуу стратегиясы» эмда аны жашауда бардыруу планы бытыр сентябрьда къабил керюгенди. Алабга тиийиликте регионлада толтуруучу власть органна калай ишле ючюн

Ахыры 2-чи беттеди.

«Жашыл ыйык 2011»

Байыкъланып къайтхандыла

21-чи-30-чу январьда Берлинде «Жашыл ыйык 2011» деген халкъла аралы эл молк кермон бардырылганды. Ары Къабарты-Малкъар Республикасы келечерини санауда Черк муниципальный району жер-жерли администрациясыны башчысы Темиржаланы Махти да барганды.

Битеу дуняндан келген предпрятияла эл кермонде эл молк тегилик, кой жаныуарла, терен жараштырылганды.

Эл молк продукция да керюзгенди. Ала бла бирге мында энергияны аягъан технологияны да келтиргенди. Жыйылууда тогуз павильонда да керюзюлгенди: смендер, жон чындайла, жуалукла. Аладан бирин Россияны делегациясыны башчысына, РФ-ни Эл молк министри Скрынник Еленагъа сауыгъа бергенди.

Богонлюкде жер башчына эл молк буюм кыясы жаны бла айны болуп, биз тшы къырала бла тенгеш-

ТЮБЕШИУ

Мамырлыкъл болур ючюн, кишилик керек

Къабарты-Малкъар Республиканы Президентини Арсен Канок кезулю кер Бахсан району Исламей элини жамуату бла тюбешгенди. Жыйылууда КЪМР-де баш федеральный инспектор Алексей Бербицкий, Правительствоу келечери, ол сонда бу эллие Адиб Абрегов бла Альберт Каздохов да къатышхандыла.

Тюбешиюу алында Арсен Башировни ишлеуини бек жарыстыхан проблемаларын уста белгини эм жуукъ заманда аланы кертирилликерине сз бергенди. Бахсан район республикада жангы технологияны хайырануу жаны бла ачы болганын да чертгенди ол.

Президент экстримизм бла терроризм юсюнден да айтканды. Аны калай бла тохтатыргъа болуугу бла байламлы эллиени оозамла бирге суйогенди. Ол проблеманы кетериючюн, кырал колудан келгени аямалыгын да билдиргенди. « Хау, ала бирлини

Арсен Канокков бла Адиб Абрегов.

Арсен Бифров кеси башчылыкъл этген окую юно мекямыны башын жангыртыргъа болушуклы тилгенди. Аны бла бирге элде сайий сад, ишлеу керекимин да айтканды. Устазаны бек жарыстан проблемдан бирин кетере, ала 2001

кылай бла къуртайыкъ, ма аны юсюнден ачыкъ нек айтмайсыз?» - дегенди ол, эллилерине айланн. Сабуудини право нызамны сакълагъан органлада къуллукъл этген жангыз жашы бандитине къолларындан койсок жоолганды.

Ахыры 2-чи беттеди.

къорукътан да болура, алай кыралны хорлар амал жокъду. Бизни борчубуз – алыкъа законгъа бузукълукъл этмегенни къоруулау», - дегенди Арсен Канок.

Андан сора исламийчине, кезулеу санагъа чыгып, проблемаларны юсеринден айтканды. Элли абадан тегюсю суу тиийишисина келмегенни, жоланы тап халгъа келтирген кергени, Исламейде болушукла болса сюйегенни, айтхандыла.

жылдан бери коммунальный жумушлагъа деп берилген аханы аламалы тургъанларын билдиргенди. Жаш адамла да тынгылап кыламгандыла, ала элли администрациясыны ишине ырызъа болмагъанларын ачыкъ айтхандыла. Сабуудини Шибзюхов экстремизмни бла терроризмни жайыла барганына артыкъда бек жарып билдиргенди. «Бизни барыбыз да депюрюлю бошасала, болушукла, сайий сад, бирси баша да неге керекди? Терроризмни, мурдарланы

«Мурдарланы атлары бардызгъа да белгиледи. Бери келип, бандит къауумланы башчылары сюйген затларын этип айландалыла. Биз хар затны да кермеген кибики этип къоибиз. Мындан ара тынгылап тургъа жарарыкъ тойюлдю. Мен сюйден бек тилеиме, сайибериизини сакълагъа», - дегенди ол.

Суратланы Руслан МАМИЕВ алыганды.

ЖУМУШТЫКЪЛА

Эл жашау Магъаналы жумушлагъа – 183 миллион

Къабарты-Малкъарда «2012 жылгъа дерин элли социальный жаны бла айыгъуу» деп федеральный шелевой программаны жашауда бардыруугъа озган жылда 183 миллион сомдан аслам болгонгени. Андан 49 миллион республикалы, кылганы ала Федеральный бюджетден берилгенди.

Ол ахадан 42,2 миллион сом эллини суу бла жалчытуугъа къоратылганды. Аны харындан 43,9 миллион суу ыз тартылу, 9 ады болуу ирилденрилгенди. Газ тартырга да 1,6 миллион сом болгонгени. Жангы кыруулан Пескен району Ташы-Тала бла Озрек элдеринде фельдшер-акушер пунктла ишленгенди.

Программаны чекеринде 204 койор жашуа болууларын ирилденрилгенди. Ол жумушлагъа 136,6 миллион сомдан аслам ача болгонгени.

Светлана САМЧЕНКО, КЪМР-ни Эл молк министрствосуну пресс-службасы.

Статистика

Производство ёсе барады

КЪМР-ни Статистика жаны бла къырал комитети республикада 2010 жылда производствоу ишине къалай бирге етегин билдиргенди. Ол тарихиленге кере, бытыр промышленный производствоу 2009 жыл бла тенгеширгенде, 3,6 проценте кебейгенди. Аны бла бирге жарашдыруучу производствода ёсом, алгын жыл бла тенгеширгенде, 11,1 процент болганды. Ача бла тергенде, ол 19,9 миллиард сомгъа дерин жеткенди.

Жер тобонде байлыганы хайырануу 17,5 процентге (113,6 миллион сомгъа дерин) азайганды. Электрочюню чыгарууда бла аны алуучулукъл жиберуде, газ эм суу бла жалчытан буюмледе багъала 33,2 проценте (8,5 миллиард сомгъа дерин) есендиле. Эл молк продукцияны производствоу 9,7 проценте коучленгенди. Ача бла тергенде, ол 22,9 миллиард сом болганды.

Саулыкълу сакълау

Ауругъанланы саны мардадан озмаганды

Республикада быыл биринчи февральда коллективде грипп эм солугу органын инспекциялы ауруулуула ачыкъламалы болганды. Ачык терт ыйыккыны ичинде Нальчикде, аны бла бирге саудай да республикада, грипп эм солугу органын кыяйына айланган вирус инспекцияла бла ауругъанланы саны къоркуучусу мардадан чыкмаганды. Алай сауазуланы асламы сабилегенди.

Грипп вирусуну (А/Н1Н1) торлюсю республикада жюрюгени тохтаусу озюлгенди турды. «КЪМР-де гицианы бла эпидемиологияны асары деген къырал учрежденинаны лабораторияны грипп вирусна диагностика-тинтюу ишлени бардырырга хазыр болгъанлай тургъанын билдиргенди.

Конкурс

Намуланы, жырланы да – инглиз тилде

Тшы къыралы тилини иги билуу, аны ЕГЭ-де къыйналмы беруу, окуучуланы анга саймаларын ёсдюрюу мурад бла Нальчикте алтынчы школнда жыл сайий эриш бардырылды.

Тшы къыралы тилин сабиле сойюп окурна кеп турло амал барды. Аладан эм игиси, бу окуу юноу устазларыны оюмларына кере, инглиз тилин билуде биринчи даражаны берилгенди.

Конкурсу да сабиле келесини нумерлерин ботон толу керюзталыганды. Инглизде нумай айттырга, жырларга, башха къырала бла жерлени юсеринден хазарлагъа сойюлге кеп болганды.

Бусагъада билим беруде жангы технологияны кийирину маънасы болууду, ол сонда инглиз тилин билуде да. Аны бла байламлы сабиле информатиканы устазны башчылыгында презентацияла этгенди. Хорлагъанлагъа диплома бла грамотала берилгенди.

КУЛЧАПАНЫ Зульфия.

Премьера

Сюйген жигитлери ёлешгендиде

Проходна району Екатеринбургская станциясында сабиле бла акъылбалык болмагъанлагъа «Жомакъда къонакъла» деген гилку театр ачылыганды. Аны библиотеканы таматасы Татьяна Кулаксызова бла сабий окустволаны школну устазы Наталья Выхребенец къурагандыла.

Ала бирге ариу къол гинжиле, ширма, «Энтта да турмачыкны ошондон» спектакльге декорацияла ишленгенди. Мындагы сабийликке анга сейирсини къарагъандыла. Балаланы сюйген жигитлери огурулулукъл, бир бирин анылауу, шухульчукъл, билимге итинулюкъл ююрте эдиле. Ала бла бирге жашчыкъла бла къызчыкъла, элберге жуулауа бере, келден айтуула айтла, заманларын заукулуу ётдиргенди.

Бир көседен культураны ишчилери бла жаш артистле «Маша бла айлъу» жомакъны керюзторюкюле, Пушкинни юкюне ала «Бабаб бла аны ишчи Балданы» сюсюден жомакъны саллыкълдыла.

Библиотека ишини жангы формасын кийире, бизни мурадтыкъ сабийликкени адыбиятка саймаларын ёсдюрюге, билим алырга итинге, киталы сойюп окурна этерди, - дегенди библиотеканы таматасы Татьяна Кулаксызова.

Ирина ЛУПЫРЕВА, Проходна району жер-жерли администрациясыны пресс-службасы.

Билдирю

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини депутатларыны эслерине

2011 жылда 8-чи февральда КЪМР-ни Правительствоу Ююнде Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини болжандан алгъа жыйылуу болууду. Ол 12 сагъада башланарыкъды.

КЪМР-ни Парламентини пресс-службасыны.

Жюто акъыллы Аю
3 бет

Керти сютно жалгъандан айырырча
3 бет

Классиклени чыгъармаларына таяна
3 бет

Кавказны бек иги жазуучуларындан бири
4 бет

ӨСДӨ ТУТУУ

Кавказны бек иги жазычуларындын бири

Эльберд Малыханов таңыгына аны энци мурут эм кырындаш соймаклик бля эсгердиле. Ийнанырыгынг да келмейди ол бу дундан кеткенине-публицист, жазычу, суратчы, отурулукуну бля адамлыкны колгосо болган инсан. Аны бля ушак эте, хар шубу сагышлана эди жашауда тобеген проблемалага, ниети бля адежикни мардаралны юсеринден. Бир адам да эшитмегенди андан аман сүзнө неди биреню юсюнден журметис сөлөшгенин.

Ол кеси уа кйле бля шубульк жортогени, таншлары да аз тойол эдиле аны. Анга иши да себеплик эте болур эди, ошта Кеп жылланы ол «Кабардино-Балкарская правда» газетде, «Литература Кабардино-Балкария» журналы баш редактору болуп, КМР-ни Жазычуларыны союзуну литература жаны бля косултантыны куллуугуна аны башха жерде да ишгенди.

Кылыгы, кесин жортогени, сөлөшгени – хар несиде да сезиле эди аны акырылыгыгы, билимилги, адеплиги бля. Шош эди суазы: Республиканы сёз кокустоосуну калекчилерине уа тийишли оюмун айтагында.

Бирча иги биле эди ол орус, манкар эм кыбарты адабитланы Куйуллины Кыйасыны, Отарланы Керимни, Зумакулланы Танзиланы, Бабаланы Ибрагимни, Мокьсаланы Магометни позилларыны юсюнден таза жорекден чыккын жылы сөздерин жазгында. Республикада, андан тышында да белгиле эдиле Ханчик Теунову, Тёппеланы Алимини, Аскерби Шортановуну, Гуртуланы Элданы эм башха жазычуларыны чыгармалары. Эльберд а алааны орус тилге уста бля косултантыны куллуугуна аны башха жерде да ишгенди.

Культура

«Миллет төрөлени саклар ючюн»

Прохладна району администрациясыны култура управлениасы быйыл кесини ишин аллай чакыруу бля башлагыды. Огган жылда культура учреджениланы ишлери, элени бля станицаланы тарых эчиликлерин эсге ала, миллет төрөлени саклау бля, жамауатыны информация берген шёндю амалла бля жалчытуу, култура юлени, искусствола шопланы, библиотекаланы ырыскы-техника болумларын куллендируу бля байламлы болганды.

эчи белгилерге боллукдуу. Биюнолжюде районда 21 культура солуу ара барды, 17 библиотека, 3 сабий искусствола шоп эм бир тарых-көрөөчү музей музей ишлейди. Маданият аралада 238 кулчура-лыудан 19 акылбалык болмагын бир мин сабыни белкирдиди. Кеслерини чыгармачылык жетишилери бля районда жашаганыны 160 жыр, телосу коллектору кызуундырады. Бу жерли артисте район, республикалы эришуледе да тийишли кёргозтедиле кеслерин.

Район администрацияны култура управлениасыны башчысы Али Лутовну айтханына керө, халкын маданият жаны бля жумушлары тийишли халда жалчытылынгандыла. Аладан адамла бек сюйол хайырланганланы араларында турлю-турлю кружокланы, алааны сейирлерине керө куралган клубланы, биригуулени, сабылени бля жаш төлөмүксатчыларынын бёдорген секцияланы

Жылыны кезиюнде култура учредженила кыралчылык, миллетте, конфессия аралы жуклукуну коллендируу жаны бля, экстремизм бля терроризмге ксхажу турлю-турлю ишле бардыргындагыла.

Сурат этюдну ХОЛАЛАНЫ Марзият алганды.

Саясий

Терс жапар жайылганды

Бирси кюн Нальчикде УВД-ны дежурный бёломонө сөлөшгөн адам Идарот аты арамада 1-чи номерли автоказаланы тире-синде юч пластмасса шеша бирге кызылган турганларны юсюнден айтханды. РО-ни Кьоркьуз улугуно Федеральны службасыны КМР-де Управлениасыны специалистеричи чадыруу техникалары бля айдыйга мащаблы жеткенди. Ала бирдингерте керө, шешала чадыруу затла жарашырууда хайырланган кепле болуп чыккындагыла. Ичпери уа бош суудан толу.

Ол алай болган эсе да, КМР-ни право нызамны саклауучу органдары, шёндю кулчун оператив болуму эсге алып, сакте болургы чакырылды. Ала биз турло ишчилки туурдуган адам эм зат керө-ле, болжалга салмай, бу телефонлага сөлөширлерин тилдейди: РО-ни ФСБ-сыны КМР-де Управлениасыны дежурный бёломонө – 431-6-02, КМР-ни МВД-сыны дежурный бёломонө – 40-49-10.

ЗАКОН

Хаксыз жумушха ахча төлөтү

Нальчик шахарны прокуратура-сы поликлиникалары биринде медицина жумушланы тамамлауа тобеген бир кванум законсу ишлени тингенди. Сёз ючюн, врач Т. кесини саулугуна кыратырга келген саулусуну анализиргени кеси ишлеген жерде алдырмай, аны хак төлөрик лабораторияга ашыганды. Ол а «Россия Федерацияда борчул халда медицина страхованияны юсюнден» РО-ни 2010 жылда 29-чу декабрден 326-чи номерли Федеральны законду 20-чы статьясыны 2-чи пунктуна бузукулук этилгенин кёргозтеди. Анга тийишлиликте страхованиялары болган саулугула хаксыз жу-

муш этерге керекдиле. Алай бу биз башда айтан шарт бир-бир поликлиникалары врачлары законун излемлерин толтурга сансыз кырагаганыларын, алааны оюнчулары уа «колларныда ишлегене борчыларн кыалай толтурганыларны тийишлисича контролюлк этмегендерин кёргозтеди.

Кёсе киши Масара

Ай заулыны Тонай! Аны кузур кылыклары кёлдөле. Аладан жангыз биригин айтайлык. Бу улайган кишини кеси тенгилие бля ныгышда олтуру кёрмөсө: Юй жумушка уа арталыда учмери жокду. Аны кереклиге да санамайды. Ол билген – орам сайын айланган, кыатын халпарлага кесин кышан.

Тонайны арт этегин башына кылапды. Сора ушак нёгерине бурлууп: «Кёзюнде терги болган чеёбо болганга коле эди, дегеней, бу кыанкылак да нарпача кишленин мёлөкоча кой биючелерини оюнуларын этерге керюеди. Аман кырагын сен! Кытыг болмагын жерге кыалангынгы сугга айлангырса...» деп, жюргенин кызыганы суугуа, ушак нёгерине кёз кысып, артына бурлууду.

Тонайны арт этегин башына кылапды. Сора ушак нёгерине бурлууп: «Кёзюнде терги болган чеёбо болганга коле эди, дегеней, бу кыанкылак да нарпача кишленин мёлөкоча кой биючелерини оюнуларын этерге керюеди. Аман кырагын сен! Кытыг болмагын жерге кыалангынгы сугга айлангырса...» деп, жюргенин кызыганы суугуа, ушак нёгерине кёз кысып, артына бурлууду.

УЧРЕДИТЕЛЬ:КЪАБАРТЫ-МАЛКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВО

Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал РЕДКОЛЛЕГИЯ: БЕШПАЛАНЫ Муталин (баш редактору орунбасары), КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан (баш редактору орунбасары), АЛИКАЛАНЫ Владимир, БИТТИРЛАНЫ Аминат, ТЕКУЛАНЫ Хауа, ТОКУМАЛАНЫ Усейин, ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууалы секретары).

РЕДАКЦИОННЫ БЕЛОМОНЕРИ: ТЕЛЕФОНА: Редакция авторла бля кызыг жюротмөйдү. Кюл жамалагга рецензия этимизди эм ала артка кыайтгармайдыла. Газетде басылганган материалла айтылган оюмда редакцияны оюму бля кесимизге боллукдуу. Алай айтылган хак зат ючюн, Россия Федерацияны башына юсюнден Законду тийишлиликте, материалла авторыны кеслери жууалдымыла.

Газетин басмага КМР-ни Жаш төлөмү элда жамауат биригуулени ишлери жаны бля министрствоню компьютер сулаксык халыг этгенди. Газет «Тетраграф» ООУ-ну типографиясында басылганды. Нальчик шахар, Ленин аты проспекти, 33. Газетини ислерине таптыруу ючюн КМР-ни почта сызыгына федеральны Управлениасы жууалдыла. Телефонна: 42-06-51, 42-19-97.

РЕДАКЦИОННЫ АДРЕС: 360000, Нальчик шахар, «Ленин аты» проспекти, 5 электронный почтасы: elbror_50@mail.ru

Бир вийыктыгга гороскоп

7-чи февральдан - 13-чюсоне дери Къошчалар. Вийыкны бирини харымнда жашуугузда проблемала боллуктуула. Дауушлардан, хыялыккыладан кенигерек тургана керюешиги. Биргеиге жыгана адамлага кезигини юги болган кёргозторго керюешиме, ол сизге заран окуяна келтирриге боллукдуу. Танада. Жашауугузда ахшы жетишилмеге итинриге боллуксуу. Ол чекте жетер онугузда да уллулу, нег дегенде сезимге бир заманда да жангырмачыла. Андан сора да, вийыкда ахшы итинриге, иш бля байламлы сейрикти жолочулукла тобердикли.

Сёзбер crossword puzzle grid with numbers 1-35 and the word «Заман» written across the bottom.

ЭНИНЕ: 1. Таша соймаклик жюроттөн ар киши, тишпир, 3. Къаан тиреуу, 4. Къыз, сөз берүү, 8. Шюл жюлкү, 9. Алгыш эдир, 10. Жарадан кылагын «саууга», 11. Эки тырпак арасында аломон табыуу баш «борне», 12. Кёз башлакны жушкар жер, 26. Фидель Кастроуну кызырды, 27. Ол да накшыды, 28. Ата... 30. Билекис, кылоуу.